

ДОСТУПНОСТ БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ ЖРТВАМА РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉА:

Проблеми, препреке и потешкоће с којим се суочавају жене из маргинализованих друштвених група и жене из мањинских етничких заједница у контексту пружања бесплатне правне помоћи

Истраживање:

Право на бесплатну правну помоћ жртава
родно заснованог насиља у републици Србији

Сажетак 3

јун 2022.

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Fenomen

Пројекат „Повећање доступности бесплатне правне помоћи
за жене које су преживеле родно засновано насиље у Србији“

Истраживање у оквиру пројекта ради Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

Сажетак бр. 2

**ПРОБЛЕМИ, ПРЕПРЕКЕ И ПОТЕШКОЋЕ С КОЈИМ СЕ СУОЧАВАЈУ ЖЕНЕ ИЗ
МАРГИНАЛИЗОВАНИХ ДРУШТВЕНИХ ГРУПА И ЖЕНЕ ИЗ МАЊИНСКИХ ЕТНИЧКИХ
ЗАЈЕДНИЦА У КОНТЕКСТУ ПРУЖАЊА БЕСПЛАТНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ**

Адвокати и пружаоци бесплатне правне помоћи из локалних самоуправа се у једном делу слажу када говоримо о проблемима, препрекама и потешкоћама с којима се суочавају жене из маргинализованих друштвених група и жене из мањинских етничких заједница у контексту пружања бесплатне правне помоћи. Одговори испитаника се крећу у распону од чињенице да не постоје посебне препреке па до прилично конкретно одређених препрека. **Међу одговорима испитаника из јединица локалних самоуправа можемо да издвојимо следеће:** нису уочене неке посебне препреке; бесплатна правна помоћ је подједнако доступна свима; неписменост, страх, неинформисаност или недовољна информисаност; бесплатна правна помоћ пружа се свим тражиоцима који испуњавају услов без било каквих ограничења, односно под истим условима за све тражиоце без обзира из које друштвене групе долазе; дискриминација у породици, дискриминација у друштву, дискриминација од стране полиције и правосудних органа; осећај беспомоћности, непознавање поступка пред Центром за социјални рад, неповерење у Центар за социјални рад; неадекватна заштита; сиромаштво, неповерење у институције и страх у случају када је реч о насиљу у породици; индивидуална (не)самосталност; неравноправност полова; осуда околине; недовољна едукација, економска зависност; лоша психосоцијална ситуација; немогућност да се дође до пружаоца бесплатне правне помоћи, страх од исхода поднетог захтева; необразованост и незапосленост; неразумевање и притисак породице, тешка материјална ситуација; финансијска несамосталност;

**PRAVNA
POMOĆ
ZA ŽRTVE
NASILJA**

Projekat "Povećanje dostupnosti besplatne pravne pomoći za žene koje su preživele rodno zasnovano nasilje u Srbiji" sprovodi Udruženje Fenomena uz podršku UN Women - agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena. Materijal je proizveden sredstvima Evropske unije. Sadržaj projekta i ovog materijala isključivo pripada Udruženju Fenomena i ne predstavlja nužno stavove Evropske unije, UN Women niti zemalja članica UN-a.

потребна документација; компликовано остваривање социјалне заштите; обимна администрација односно обраћања већем броју органа - недовољна упућеност у основе неких поступака за остваривање права, а самим тим и стварање овим лицима непотребних трошкова за путовања из удаљених крајева у јединице локалне самоуправе; угрожена материјална егзистенција; остваривање дечијег додатка и новчане социјалне помоћи; поверавање деце након раскида ванбрачне заједнице; доступност информација о могућности пружања бесплатне правне помоћи; страх од пријављивања проблема надлежним институцијама; посебно је изражено манипулисање женама / и мушкарцима/ из маргинализованих друштвених група и женама / и мушкарцима/ из мањинских етничких заједница у политичке сврхе, у току целе календарске године; проблеми са којима се сусрећу се у највећем броју случајева своде на писање поднесака и захтева за остваривање новчане помоћи; нерешено стамбено питање, нередовна примања или изостанак било каквих примања; језичке баријере; одсуство подршке породице и пријатеља.

Одговори испитаника из реда адвоката се сумирају на следећи начин: неповерење како у институције система, тако и у адвокате; страх од осуде средине; инертност локалне самоуправе и надлежних институција, а која се тиче покретања поступка и упућивања жртава насиља код адвоката сходно Закону о бесплатној правној помоћи; недовољна инклузија; непрофесионалност полиције, незаинтересованост радника Центра за социјални рад; осуда околине; бојазан од компромитовања; страх; економска зависност; неинформисаност и погрешна информисаност; незнање; нестручност кадрова у локалној самоуправи; спор поступак; недовољна едукација жртве о правима и последицама; осуда средине; предрасуде, бирократија; страх од партнера и институција; брига за економску сигурност породице након одвајања од насилника; став институција да је насиље у одређеним етничким групама уобичајена појава; недостатак самопоуздања; слаба видљивост бесплатне правне помоћи; непостојање механизма даље подршке по пријави; слаба видљивост бесплатне правне помоћи у локалним самоуправама; осећај срамоте; недостатак пропаганде; непрофесионалност службеника локалних самоуправа, компликована процедура; мноштво докумената које је потребно прибавити; жртве не знају да имају право на бесплатну правну помоћ; материјална зависност; потчињеност; константан страх; срамота и научени модел понашања по ком се одређене ситуације препознају као ситуације у којима им треба бесплатна правна помоћ; ограниченост у кретању; економска и друга врста зависности; непоузданост; бојазност за безбедност; страх

**PRAWNA
POMOĆ
ZA ŽRTVE
NASILJA**

Projekat "Povećanje dostupnosti besplatne pravne pomoći za žene koje su preživele rodno zasnovano nasilje u Srbiji" sprovodi Udruženje Fenomena uz podršku UN Women - agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena. Materijal je proizveden sredstvima Evropske unije. Sadržaj projekta i ovog materijala isključivo pripada Udruženju Fenomena i ne predstavlja nužno stavove Evropske unije, UN Women niti zemalja članica UN-a.

од наставка насиља; незнање и необразовање; незнање о пружаоцима услуга и неповерење у институције; дискриминација; сиромаштво; мизогинија у канцеларијама полиције, непрофесионално поступање службеника/ца ЦСР и полицијских управа када пријаве насиље, којим се обесхрабрују да истрају у поступку; не знају да имају право на бесплатну правну помоћ по овом основу; низак ниво перцепције услед културолошке, етничке и националне припадности; страх од одбацивања од стране породице (родбине и деце); осећај стида услед сиромаштва и немоћи трајног решења проблема; сумња у делотворност било какве помоћи; непросвећеност; недостатак самопоуздања; инертност поступајућих органа локалне самоуправе; неприступачност ресурсима (језичка баријера); васпитање; удаљеност места пребивалишта (жене са села) од места где може добити правну помоћ; недовољна едукација запослених у локалној самоуправи: недовољан број адвоката који се баве пружањем бесплатне правне помоћи.

**PRAVNA
POMOĆ
ZA ŽRTVE
NASILJA**

Projekat "Povećanje dostupnosti besplatne pravne pomoći za žene koje su preživjele rodno zasnovano nasilje u Srbiji" sprovodi Udruženje Fenomena uz podršku UN Women - agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena. Materijal je proizveden sredstvima Evropske unije. Sadržaj projekta i ovog materijala isključivo pripada Udruženju Fenomena i ne predstavlja nužno stavove Evropske unije, UN Women niti zemalja članica UN-a.

BESPLATNA PRAVNA POMOĆ ZA ŽRTVE NASILJA

Projekat "Povećanje dostupnosti besplatne pravne pomoći za žene koje su preživjele rodno zasnovano nasilje u Srbiji" sprovodi Udruženje Fenomena uz podršku UN Women - agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena. Materijal je proizveden sredstvima Evropske unije. Sadržaj projekta i ovog materijala isključivo pripada Udruženju Fenomena i ne predstavlja nužno stavove Evropske unije, UN Women niti zemalja članica UN-a

